Pierwsze zawody drużynowe

grupa młodsza

środa, 26 września 2001

51. Czy istnieje trójkąt nieprostokątny, który można podzielić na 5 trójkątów podobnych do niego?

52. Niech n, k będą liczbami całkowitymi dodatnimi, $n \geqslant k$. Na ile sposobów można k różnym osobom rozdać n identycznych ciasteczek tak, by każdy dostał co najmniej jedno ciasteczko?

53. W trójkącie o bokach a, b, c długości środkowych opuszczonych odpowiednio na te boki oznaczmy przez m_a, m_b, m_c. Udowodnij, że $m_b\ c + m_c\ b \geqslant 2\ m_a\ a$.

54. Trójkąt ABC jest wpisany w okrąg S_1. Styczna do okręgu S_1 w punkcie A przecina prostą BC w punkcie D. Okrąg S_2 jest styczny do prostej BC w punkcie D i przechodzi przez punkt A. Punkt E jest drugim (oprócz A) punktem przecięcia okręgów S_1 i S_2. Udowodnij, że $\frac{EB}{EC} = \frac{AB^3}{AC^3}$.

55. W klasie siedzi 33 uczniów. Co minutę dwoje z nich zamienia się miejscami. Czy jest możliwe, aby pod koniec lekcji (po 45 zamianach) każdy siedział na tym samym miejscu, co na początku?

56. Podziel kwadrat na 8 trójkątów ostrokątnych.

57. Udowodnij, że dla dowolnych liczb rzeczywistych dodatnich x, y, z

$$\sqrt{x^2+1} + \sqrt{y^2+1} + \sqrt{z^2+1} \geqslant \sqrt{6(x+y+z)}.$$

58. Niech k, n będą ustalonymi liczbami całkowitymi dodatnimi. Oblicz

$$\sum_{n_1+\ldots+n_k=n} \frac{n!}{n_1! \cdot \ldots \cdot n_k!}.$$

59. Niech $v(k)$ oznacza minimalną liczbę naturalną taką, że dowolna liczba naturalna n da się przedstawić jako suma wziętych z $+$ lub $-$ k-tych potęg liczb całkowitych, tzn.

$$n = \sum_{i=1}^{v(k)} \pm x_i^k,$$

$x_i \in \mathbb{Z}$. Udowodnij, że: $4 \leqslant v(3)$.

511. Rozpatrujemy rozkłady szachownicy 8×8 na p nie zachodzących na siebie prostokątów spełniające następujące warunki:

(a) Każdy prostokąt składa się z pewnej liczby pól szachownicy, przy czym liczba pól białych równa jest liczbie pól czarnych.

(b) Jeżeli a_i jest liczbą pól w i-tym prostokącie, to $a_1 < a_2 < \ldots < a_p$.

Znajdź największą wartość p, przy której jest możliwy taki rozkład i wyznacz dla tej wartości p wszystkie ciągi $a_1, a_2, \ldots, a_p$, dla których można taki rozkład zrealizować.

Pierwsze zawody drużynowe

grupa starsza

środa, 26 września 2001

57. Udowodnij, że dla dowolnych liczb rzeczywistych dodatnich x, y, z

$$\sqrt{x^2+1}+\sqrt{y^2+1}+\sqrt{z^2+1} \geqslant \sqrt{6(x+y+z)}.$$

58. Niech k, n będą ustalonymi liczbami całkowitymi dodatnimi. Oblicz

$$\sum_{n_1+\ldots+n_k=n} \frac{n!}{n_1! \cdot \ldots \cdot n_k!}.$$

511. Rozpatrujemy rozkłady szachownicy 8×8 na p nie zachodzących na siebie prostokątów spełniające następujące warunki:

(a) Każdy prostokąt składa się z pewnej liczby pól szachownicy, przy czym liczba pól białych równa jest liczbie pól czarnych.

(b) Jeżeli a_i jest liczbą pól w i-tym prostokącie, to $a_1 < a_2 < \ldots < a_p$.

Znajdź największą wartość p, przy której jest możliwy taki rozkład i wyznacz dla tej wartości p wszystkie ciągi $a_1, a_2, \ldots, a_p$, dla których można taki rozkład zrealizować.

512. Prostokąt został podzielony na mniejsze prostokąty, z których każdy ma co najmniej jeden bok o długości będącej liczbą całkowitą. Wykaż, że przynajmniej jeden bok dużego prostokąta ma długość całkowitą.

513. Pewien obszar leśny podzielono na 100 działek rekreacyjnych o tej samej powierzchni. Jednocześnie strażacy podzielili ten obszar inaczej na 100 sektorów o tej samej powierzchni. Udowodnij, że można na tym obszarze wykopać 100 studni tak, by na każdej działce i w każdym sektorze była jedna z nich (studnia jest punktem i nie może znajdować się na żadnej linii podziału).

514. Na stole bilardowym w kształcie trójkąta, którego miary kątów są współmierne pchnięto kulę z pewnego punktu wewnętrznego. Kula odbija się od ścian zgodnie z prawem "kąt padania równy kątowi odbicia". Udowodnij, że liczba kierunków w jakich może się poruszać kula jest skończona (zakładamy, że kula nie trafia w wierzchołek trójkąta). Siłę tarcia oraz wymiary kuli pomijamy.

515. Niech p będzie liczbą pierwszą większą od 2, k liczbą naturalną taką, że $0 < k < p-1$. Udowodnij, że liczba

$$\sum_{i=1}^{p-1} i^k$$

dzieli się przez p.

516. Punkty A i B leżą po tej samej stronie prostej wyznaczonej przez punkty C i D. Skonstruuj taki punkt M leżący na prostej CD, że kąt $\angle AMC$ jest dwa razy większy od kąta $\angle BMD$.

517. Okrąg S jest styczny do ramion kąta o wierzchołku A w punktach B i C. Na półprostej $AB^{\rightarrow}$ obieramy poza odcinkiem AB dowolny punkt D. Niech P będzie punktem przecięcia okręgu S z okręgiem opisanym na $\triangle ACD$ różnym od C, zaś punkt Q rzutem prostokątnym punktu B na prostą CD. Udowodnij, że $|\angle DPQ| = 2 \cdot |\angle ADC|$.

518. Niech $v(k)$ oznacza minimalną liczbę naturalną taką, że dowolna liczba naturalna n da się przedstawić jako suma wziętych z $+$ lub $-$ k-tych potęg liczb całkowitych, tzn.

$$n = \sum_{i=1}^{v(k)} \pm x_i^k,$$

$x_i \in \mathbb{Z}$. Udowodnij, że: $4 \leqslant v(3) \leqslant 5$.

Pierwsze zawody drużynowe

grupa najstarsza

środa, 26 września 2001

512. Prostokąt został podzielony na mniejsze prostokąty, z których każdy ma co najmniej jeden bok o długości będącej liczbą całkowitą. Wykaż, że przynajmniej jeden bok dużego prostokąta ma długość całkowitą.

513. Pewien obszar leśny podzielono na 100 działek rekreacyjnych o tej samej powierzchni. Jednocześnie strażacy podzielili ten obszar inaczej na 100 sektorów o tej samej powierzchni. Udowodnij, że można na tym obszarze wykopać 100 studni tak, by na każdej działce i w każdym sektorze była jedna z nich (studnia jest punktem i nie może znajdować się na żadnej linii podziału).

514. Na stole bilardowym w kształcie trójkąta, którego miary kątów są współmierne pchnięto kulę z pewnego punktu wewnętrznego. Kula odbija się od ścian zgodnie z prawem "kąt padania równy kątowi odbicia". Udowodnij, że liczba kierunków w jakich może się poruszać kula jest skończona (zakładamy, że kula nie trafia w wierzchołek trójkąta). Siłę tarcia oraz wymiary kuli pomijamy.

515. Niech p będzie liczbą pierwszą większą od 2, k liczbą naturalną taką, że $0 < k < p-1$. Udowodnij, że liczba

$$\sum_{i=1}^{p-1} i^k$$

dzieli się przez p.

516. Punkty A i B leżą po tej samej stronie prostej wyznaczonej przez punkty C i D. Skonstruuj taki punkt M leżący na prostej CD, że kąt $\angle AMC$ jest dwa razy większy od kąta $\angle BMD$.

517. Okrąg S jest styczny do ramion kąta o wierzchołku A w punktach B i C. Na półprostej $AB^{\rightarrow}$ obieramy poza odcinkiem AB dowolny punkt D. Niech P będzie punktem przecięcia okręgu S z okręgiem opisanym na $\triangle ACD$ różnym od C, zaś punkt Q rzutem prostokątnym punktu B na prostą CD. Udowodnij, że $|\angle DPQ| = 2 \cdot |\angle ADC|$.

518. Niech $v(k)$ oznacza minimalną liczbę naturalną taką, że dowolna liczba naturalna n da się przedstawić jako suma wziętych z $+$ lub $-$ k-tych potęg liczb całkowitych, tzn.

$$n = \sum_{i=1}^{v(k)} \pm x_i^k,$$

$x_i \in \mathbb{Z}$. Udowodnij, że: $4 \leqslant v(3) \leqslant 5$.

519. Dane są liczby naturalne k, n takie, że $0 < k < \frac{n^2}{4}$ oraz k nie ma dzielnika pierwszego większego niż n. Udowodnij, że $k|n!$.

520. Ciąg (a_n) zadany jest następującymi wzorami: $a_1 = \sqrt{2}$, $a_{n+1} = \sqrt{-\sqrt{4-(a_n)^2}+2}$. Oblicz

$$\lim_{n\to\infty} 2^n a_n.$$

521. Dla każdej liczby rzeczywistej dodatniej x_1 określamy ciąg $x_1, x_2, x_3, \ldots$ przyjmując $x_{n+1} = x_n(x_n + (1/n))$ dla $n \geqslant 1$. Udowodnić, że istnieje dokładnie jedna wartość x_1 taka, że nierówności $0 < x_n < x_{n+1} < 1$ zachodzą dla każdego n.